

Language Czech

1. Jak je možné, že se v národním parku táhají dějevo?

Lesy na území národního parku prošly za posledních více než 600 let poměrně výraznou proměnou související s jejich hospodářským využitím. Původně, většinou jedlobukové pralesy lidí v minulosti postupně vykácely a nahradili porosty rychle rostoucích dřevin, především smrkem a severoamerickou borovicí vejmutovkou. Národní park, založený v roce 2000, tak dostal na většinu území (většinu některých lokalit zejména do dřevostavů I. zóny) do výšku nepůvodně stejnověkých jehličnatých lesů. Ty neposkytují přílišnou životně podmínky dalším druhům rostlin a živočichů a za určitých klimatických podmínek navíc může dojít k jejich poměrně rychlému a velkoplošnému rozpadu v důsledku větrné, sněhové a následně károvcové či mniškové kalamity.

Cílem správy národního parku proto byla až do roku 2017 **postupně přeměna těchto nestabilních lesů na tzv. přirodní blázkové porosty** s bohatě větvovou strukturou a pestřejší druhovou skladbou. Lesnické zásahy byly plánovány tak, aby se do lokalit, kde proběhla těžba, nemuselo v dalších letech znovu vjíždět lesnickou technikou a aby proběhaly s maximálními ohledy k návratu vnějším národním parku i ke vzácným druhům živočichů (většina těžeb proběhala v období mimo hlavní turistickou sezónu a v době hnízdění vzácných ptáčích druhů i striktně mimo hnízdní lokality).

Po károvcové gradaci (ke které došlo v důsledku dlouhodobého sucha a několika větrných kalamit) **v letech 2018 a 2019** došlo na území NP Český Švýcarsko k odumření velké části vzrostlých smrkových porostů. Nacházejí-li se károvcové souše v blízkosti silnic, významnějších cest v národním parku většinou turistických, elektrického vedení, apod., kde kvůli postupnému rozpadu představují ohrožení života, zdraví či provozu, přistupuje správa národního parku často k těžbě, obvykle na délku kmene po obou stranách cesty tak, aby pádně padající stromy cestu nezasáhly.

Těžba, většinou z okrouhlových stromů se provádějí také v pádně geograficky nepůvodních druhů dřevin, zejména v pádně borovice vejmutovky, dubu červeného, modřinu opadavého či douglasky tisolisté. Tyto nepůvodní druhy by v budoucnu mohly **převzít dominantní roli v lesních porostech, a to na úkor domácích flóry a fauny.**

Při provádění těchto lesnických zásahů se bohužel často nelze vyhnout negativním

dopadům na pohodlněji;tvěvněk (dožasně po;kozeně cest, setkě;ň s odvozovou soupravou na cestě;ch apod.), za což se sprě;va ně;rodněho parku v;jem ně;v;tvěvněk m p;edem omlouvě;.

2. Proě; sprě;va parku kě;čě nebo â;krouěkujeâ; vejmutovky, modě;ňy ä; dalě; - jinak zcela zdravě; - stromy?

Vě p;ěpadě borovice vejmutovky, modě;ňu opadavě;ho, modě;ňu japonskě;ho, douglasky tisolistě;, dubu ä;erveně;ho ä; nap; . trnovněku akě;tu se jedně; o geograficky nepě;vodně d;eviny. Tyto druhy majě; velkě; potenciě; kě; rozě;iě;ově;ň na ä;kor domě;čě;ch druhě; flě;ry a fauny. Zě;země; ně;rodně;ch parkě;, v;etně; ä;eskě;ho ä; v;carska, jsou **systematicky odstraě;ově;ny**, a to buě; pokě;ceně; nebo takě; okrouěkově;ň, tedy odstraně;ň pletiv po obvodu kmene stromu. Posledně; uvedeně; metoda se obvykle pouě;v; tam, kde nap;. neně; moě;ň bezpeě;ň ulož;it v;ě;ě; objem d;evně; hmoty nebo v; m;stech, kde by do;lo ke znaě;ňm ä;kodě;im v; d; sledku nasazeně; lesnickě; techniky.

Geograficky nepě;vodně; druhy ä; mezi nimi zejmě;na ty tzv. **invazivně; celosv;etově;** p;edstavujě; jeden zě; **nejzě;v;ě;ň;ch problě;ma globě;lně; ochrany p;ě;rody**. Kě; jejich potlä;ově;ň ochrana p;ě;rody ä;asto nasazuje zě; pohledu ve;ejnosti neobvyklě; metody a vynalě;ě; i nemalě; finaně;ň prostě;edky. Prioritami ochrany p;ě;rody je **rozě;iě;ově;ň** geograficky nepě;vodně;ch druhě; **preventivně; brě;nit**, odhalovat a **odstraě;ovat nově; ohniska** jejich v;ě;skytu, **sniě;ovat dopady zně;ě;ch ohnisek** v;ě;skytu a **obnovovat spoleě;enstva** domě;čě;ch druhě;. ä;

Vě; eskě; republice zě;imě;ň; roze;iě;ově;ň geograficky nepě;vodně;ch rostlin ve velkoploě;ň;ch chrě;ň;ch ä;země;ch **p;ě;mo zakazuje zě;kon** o ochraně; p;ě;rody a krajiny.

Vě; Ně;rodně; parku ä; eskě; ä; v;carsko jsou **geograficky nepě;vodně; druhy d;evin potlä;ově;ny** od jeho vzniku v; roce 2000 ([broě;ura ke geograficky nepě;vodně;ch druhě; m ke staě;eně; ZDE](#)). Vě; soužasně; době;, po kě;rovcově; gradaci a odumě;eně; mnoha smrkově;ch monokultur, je **nutně; postup** u dospě;lě;ch, tedy fertilně;ch stromě; je;tvě; **uspě;ě;it**. P;edstavujě; **nezanedbatelně; zdroj semen**, kterě; by se ä;ě;ila prě;vě; do ploch **uvolně;ň;ch po smrkově;ch monokulturě;ch**. Pokud by nyně; do;lo kě; **zanedbě;ň zě;isahě;** proti geograficky nepě;vodně;ch d;evině;im, **znamenaloby to** pro p;ě;ě;tvě; generaci buě; **rezignaci na v;ě;znamnou ä;ě;st domě;čě; flě;ry a fauny** nebo **dalě; nutně; lesnickě; zě;isahy** v; Ně;rodně; parku. Ty by se spoleě;nosti takě; v;ě;znamně; prodraě;ily, nebo v; p;ě;padě; geograficky nepě;vodně;ch druhě; platě;, ä;e ä;ě;eně; problě;mu je v;ě;dy v;ě;razně; **efektivně;ě; i levně;ě; v; poě;ě;tcě;ch ä;ě;eně;, ne v; jeho pokroě;ě;im stavu.**

Sprě;va Ně;rodně;ho parku ä; eskě; ä; v;carsko uje;ě; ve;ejnost, ä;e zě;isahy proti geograficky nepě;vodně;ch druhě; m ochraně; p;ě;rody nep;ině;ě; ä;ě;dně; potä;ě;eně;. **Jedně; se o velice nutně; zě;isahy, kterě; soužasně; p;edstavujě; investici do budouě; kvality p;ě;rodně;ho prostě;edě;. ä; ä;**

3. Jsou peníze ze vstupného do areálu Právnícké brány a z provozu na pramicích v soutěskách Kamenice investovány zpět do ochrany přírody v národním parku?

Ani v jednom případě se nejedná o příjmy správy NP a správa NP tedy nerozhoduje o účelu využití takto získaných finančních prostředků. Zisk z prodeje vstupného do areálu Právnícké brány je ziskem soukromé společnosti, která je majitelem přílehlých pozemků. V případě provozu na pramicích jde zisk z provozování této turistické atrakce do pokladny obce Hájsko, která je držitelkou všech práv potřebných k provozování plavby a je také majitelkou většiny pozemků, na kterých se nacházejí přístupové cesty do soutěsek.

4. Smě se v národním parku nocovat ve stanu ve volném přírodě, případně je možné pěstovat zde například jirákem?

Nocovat ve volném přírodě na území národního parku, ať již ve stanu či jiným způsobem je dle zákona o ochraně přírody a krajiny možné jen na místech vyhrazených k tomuto účelu správou NP. Takovými místy je v současnosti pouze kemp na Mezně Louce (do 31.7. 2024 uzavřen z důvodu rekonstrukce sociálního zařízení).

5. Mohou se v národním parku trhat borůvky, houby nebo jiné lesní plody?

Ano, tyto činnosti je možné na území národního parku provozovat. Je však třeba písemně dodržovat ostatní předpisy upravující zejména pravidla pro vstup do národního parku (zákaz vstupu mimo značené cesty v klidových územích (dále známy jako I. zóny), zákaz vstupu do tzv. dočasně uzavřených ploch vyhlášených za účelem ochrany hnízdišť chráněných druhů ptáků, zákaz vstupu do oplocených ploch, zákaz vstupu do lesa v případě požárního nebezpečí apod.).

6. Je možné brodit řeky Kamenici a Křinici?

V zásadě ano, ovšem pouze mimo klidová území národního parku a při respektování

dalších případech na ochranu přírody (zákaz rušení, odchytná a zraňovací živoucí, zákaz provozování vodních sportů atd.) a s ohledem na vlastní bezpečnost.

7. Je možné pohybovat se po národním parku i mimo značené cesty?

Ano, na území národního parku je vstup návštěvníků povolen po celém území s výjimkou oplocených ploch a klidových území (dříve známých jako I. zóny), kde je možné se pohybovat pouze po vyznačených turistických cestách. Správa NP také může volně pohybovat návštěvníků v některých lokalitách do ústředně omezené zóny ochrany hrdličky chráníme druhů ptáček, v období zvláštního nebezpečí vzniku lesních požárů nebo v případě nenadání přírodních katastrof. O těchto skutečnostech informuje správa NP návštěvníky prostřednictvím médií, webových stránek, informačních stánek a terénního informačního systému.

8. Proč se v národním parku nesmí jezdit na kolech po všech cestách?

Protože na území národního parku je třeba vést všechny aktivity, tedy i cykloturistiku, podřídit zájmům ochrany přírody. V nejcitlivějších lokalitách je proto pohybovat (nejen cyklisty) regulován, případně zcela vyloučen. Zákon o ochraně přírody a krajiny říká, že v národních parcích je možné jezdit na kolech pouze po silnicích, místních komunikacích a trasách vyhrazených správou NP. V souhrnně době je na území národního parku vyznačeno 55 km cyklotras propojených se sítí cyklotras v sousedním NP Sasko-ústecký území. Dalšími dle vodní regulace cykloturistiky je prevence případných kolizí mezi návštěvníky a cyklisty v mnohdy velmi nepřehledném a úhledném terénu (všechny cyklotrasy jsou zároveň cestami pro pěší). Většina cyklotras v národním parku je také určena spíše zdatnějšími cyklisty. Přehledně terénu pro cykloturistiku však poskytuje okolí národního parku (Ústí nad Labem, CHKO Labský pískovce a Lužické hory), kde se mohou cyklisté pohybovat i po nevyznačených cestách.

9. Je nutné mít psa břechem v letu v národním parku vždy na vodítku?

Dle zákona je na území národního parku s výjimkou zastavených území obce zakázáno volně pobíhat domácích zvířat, tedy i psů. Vodítko je v naprosté většině případů nám nejlepším prostředkem k ovládnutí jejich chování. Neposlušné nebo agresivní pes pobíhající na volno v lese může na turistické cestě také znamenat nebezpečí nejen pro mláďata zvířat, ale také pro návštěvníky národního parku, zvláště

děti, pádů i pro další psy. Každoročně tak dochází k několika pádům zabíhnutí psů, které pro nás má ¼e má i tragické následky.

10. Proč není povolen vjezd automobilů k chatám Na Tokáně?

Vjezd motorových vozidel na území národního parku mimo silnice a místní komunikace zakazuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Provozovatelům rekreačních objektů v lokalitě Na Tokáně však byla správnou NP udělena výjimka z tohoto zákazu. Vjezd automobilů je tedy povolen, ovšem pouze po komunikaci Saula u Tokáně, s platným povolením vystaveným správnou národního parku a za podmínek uvedených v výjimkách. Navíc v těchto místech jsou určeny tzv. přísnosti povolenky k vjezdu, které jsou k dispozici u provozovatelů rekreačních objektů Na Tokáně. Počet povolenek je však limitován počtem ubytovacích a parkovacích kapacit, a povolenky jsou tedy prioritně určeny pro ubytované hosty. O pádů možnosti získat povolenku je tedy ¼douč se předem informovat u provozovatelů rekreačních objektů.

11. Jak je to v národním parku s horolezectvím?

Horolezectví v národním parku je možné provozovat pouze na vybraných lezeckých objektech a v obdobích vyhrazených správnou NP. Pro přístup k lezeckým objektům v klidovém území národního parku jsou horolezci povinni používat vyznačené přístupové trasy a dodržovat i další záležitosti dané příslušnými opatřeními obecné povahy a pravidly sportovního lezení na pískovcových skalách (např. zákaz lezení za mokra). Na území národního parku není dovoleno používat při lezení magnezium. Tvorba přístupových prvotních stupů je možné pouze po předchozím souhlasu správy NP. [Podrobněji se podmínkami pro výkon lezecké činnosti věnujeme ZDE.](#)

12. Smě se v národním parku létat s drony?

Používání dronů, ostatních bezpilotních letadel a modelů letadel na celém území národního parku, s výjimkou zastavených území a zastavitelných ploch, zakazuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Dřvodem tohoto opatření je zabránění rušení ¼ivořichů, ptevků, ale také zajištění klidu návštěvníků národního parku.

- 8573 zobrazená

Sekce webu

[Účad](#)

Source URL: <https://www.npcs.cz/nejcastejsi-dotazy-faq>